

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації Іванченка Ярослава Миколайовича «Правозастосовча дискреція в умовах соціальної кризи: теоретико-правові аспекти» за спеціальністю 081 «Право» 13 червня 2025 року.

Іванченко Ярослав Миколайович

1976 року народження

Громадянин України

освіта вища: у 2000 році закінчив Одеську державну юридичну академію за спеціальністю «Правознавство».

У 2022 р. вступив до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру теорії, історії держави і права та філософії права за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Михайліна Тетяна Вікторівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії, історії держави і права та філософії права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 7 наукових праць: 4 статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також 3 тез доповідей на науково-практичних конференціях, зокрема:

Статті в наукових виданнях,

включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Іванченко Я.М. Правозастосовча дискреція у площині теорії соціальної кризи. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2022. №1-2. С. 26-34.

DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2022.2.4>

2. Іванченко Я.М. Розширення меж правозастосовчої дискреції у період воєнного стану в Україні: за та проти. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2023. №1. С. 17-24.

DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2023.1.2.2>

3. Михайліна Т., Іванченко Я. Проблеми правозастосовчої дискреції в адміністративному судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №6. С. 34-36.

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/5>

4. Іванченко Я. Принцип правової визначеності у площині правозастосовчої дискреції. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2024. №1. С. 38-44.

DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.1.5>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Іванченко Я.М. Дискреційні повноваження та принцип правової визначеності: аспекти співвідношення. *Осінні юридичні читання – 2022. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXII: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Осінні юридичні читання – 2022». (24 листопада 2022 р., м. Вінниця).* – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С.59-64.

6. Іванченко Я.М. Правозастосовча дискреція в умовах соціальної кризи: ризики для стабільності правової системи. *Future of science: innovations and perspectives: The 4th International scientific and practical conference (February 23-25, 2025)*. SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2025. С. 384-389.

7. Іванченко Я.М. Проблеми правозастосовчої дискреції у цивільному праві за наявності оціночних категорій. *Science in the modern world: innovations and challenges: The 6th International scientific and practical conference (February 20-22, 2025)*. Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2025. С. 602-606.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Гоцуляк Юрій Вікторович, завідувач кафедри теорії, історії держави і права та філософії права Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, доцент.

Зауважень немає.

Коваль Ірина Федорівна – професор кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, професор.

Зауважень немає.

Мартинюк Олексій Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Міхневич Людмила Володимирівна – професор кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. В.З. Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор юридичних наук, професор:

- у підрозділі 1.1. дисертант аналізує поняття та ознаки соціальних криз, що створює міцне доктринальне підґрунтя дослідження і тому однозначно вітається, але, разом з тим, залишається не зрозумілим, навіщо у роботі настільки детально здійснюється типологізація соціальних криз. Чи не створює це зайвого розпорошування уваги? Хотілося б почути додаткові аргументи здобувача з цього приводу;

- під час аналізу особливостей правозастосовчої дискреції у різних типах правових систем дисертантом робиться висновок про належність

правової системи України до конвергентного типу. Але така теза не підтримується з огляду на те, що за структурою системи права України скоріше можна віднести до романо-германської правової сім'ї, на чому неодноразово наголошувалося науковцями;

- викликає питання висновків дисертанта про необхідність скорочення правозастосовчої дискреції у галузях публічного права, оскільки дискреційні повноваження – це те, що дає змогу під час таких складних умов у державі прийняти індивідуалізоване, обґрунтоване рішення, яке дійсно відповідає фактичним умовам правозастосовчої ситуації. А скорочення дискреційних повноважень максимально формалізує цей процес та зведе його виключно до питань законності.

Бєлова Мирослава Володимирівна – професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор юридичних наук, доцент:

1) Вітається, що у роботі внесено значну кількість пропозицій з удосконалення чинного законодавства. Зокрема, частину 2 ст. 19 Конституції України пропонується викласти у такій редакції: «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а також з дотриманням загальних принципів права». Але виникає питання, навіщо вносити зміни до Конституції, якщо у роботі раніше було запропоновано внести аналогічне посилання на загальні принципи права у Законі України «Про адміністративну процедуру».

2) Хотілося б почути більше аргументів та прикладів щодо тези здобувача, що «слід максимально обмежити кількість випадків, коли суб'єктом владних повноважень на свій розсуд може бути прийнято або не прийнято відповідне рішення, незалежно від юридичних фактів, що складають фактичну основу справи».

3) Чи не буде пропозиція дисертанта про те, що універсальними межами дискреційних повноважень є права людини, загальні принципи права та дух права, конфліктувати з таким положенням законодавства, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» німає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Іванченку Ярославу Миколайовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради

Юрій ГОЦУЛЯК

